

MAGYAR L.

conform

HUNGARIA
Extern

T. Dunaposta

BUDAPEST
Postafiók 151.

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R. T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelősszerkesztő:
DR PAAL ARPAD

ORADEA

Főmunkatárs:
DR GYARFAS ELEMER

Az angol-francia csapatok partraszállása Norvégiában

Narviknál a helyzet változatlan. Oslótól Eszakra a norvégok új védelmi vonalakba húzódtak vissza. Német repülőtémasok az angol hadi és szállító hajók ellen

Párizsból jelentik: A Havas francia hírszolgálati iroda jelentése szerint az angol-francia csapatok partraszállása tovább folyik. Narvikban a helyzet változatlan. Dél-Norvégiában, Oslótól északra a norvégok visszavonulnak új védelmi vonalakba, amelyek Elverum, Hamar és Mjoessen között húzódnak. Majdnem biztos, hogy a németek Elverumot elfoglalták.

Londonból jelentik: A tengerügyi hivatal jelentése szerint az elmúlt két nap során német repülőgépek támadást intéztek angol egységek és szállítóhajók ellen. Három német repülőgépet lelőttek. Angol tengeralattjárók német szállítóhajók ellen indított támadásai során két német gőzöst megtorpedóztak.

Német hivatalos jelentés szerint 4 angol cirkálót és 5 szállítóhajót süllyesztettek el a partraszállás alkalmával.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda hosszabb harctéri jelentést adott ki. Eszerint: A német légi haderő április 19-ikén és 20-ikán nagyszabású hadművelettel sikeresen megtámadták az ellenségnek a norvég fjordokban végrehajóit és a tengeri haderők által támogatott partraszállását. Április 20-ikán legnagyobb méretű bombatalálatokkal elsüllyesztettek egy cirkálót, egy másik pedig hárkepletlenné vált. Egy 15 ezer tonnás szállítóhajót felgyújtottak, másikat súlyosan megrongáltak. Így a német légi haderő az előző napi eredményeket is hozzászámítva, 4 cirkálót és 5 csapat szállító hajót süllyesztett el, vagy rongált meg súlyosan. A norvégiai partraszállási vállalkozások, amelyek a szövetségesek, úgy látszik, elhatározták, megkínávják azoknak az angol tengeri haderőknek a harcbevételét, amelyeket eddig hadikikötők védelme alatt visszatartottak. A melegebb időszak a vele járó kedvezőbb időjárás lehetővé teszi a tevékenység fokozását. Narvik továbbra is német kézen van. A legutóbbi harcokban 8 ezer puskát és 315 géppuskát zsákmányoltak. Veszteségük igen kevés. Ellenséges tengeri haderők tüzérségi tüzzel tervszerűtlen rombolást végeztek a városban. A partraszállást nem kísérelték meg. Az ország nyugalmának helyreállítása tervszerűen folyik. Az Oslótól északra történő folyómenti előnyomulás mindinkább az üldözés jellegét ölti fel. A hegyi tüzérség alkalmazása különösen eredményesnek bizonyult abból a célból, hogy megtörje az ellenállást. Az a körülmény, hogy Bergen körül nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak, kilátástalanná teszi a nyugati részen elrendelt általános mozgósítást. A németek által zsákmányolt fegyverek között 2-25 centiméteres ütegek, vízirepülőgépek, légelhárító ágyúk, fényszórók, puskák, géppuskák és pisztolyok szerepelnek.

Német tengeralattjáró a Shetland-szigetek-

nél elsüllyesztett egy volt lengyel torpedórombolót.

Kegyelem a hadijog szerinti norvég elítélteknek.

Oslóból jelentik: A Német Távirati Iroda je-

Házkutatás a svéd nemzeti szociálistánál. Szigorú óvintézkedések Stockholmban és a svéd kikötőkben. Cáfolják Sven Hedin letartóztatása híré

Stockholmból jelentik: A rendőrség házkutatást tartott a svéd nemzeti szocialista párt helyiségeiben. A házkutatások során több okmányt és ujságot foglaltak le. A többi között azokat az ujságpéldányokat, amelyekben „A demokráciák felelősek a norvég tragédiáért” című cikk is megjelent.

Hágából jelentik: A *Telegraf* című holland lap foglalkozik a legújabb eseményekkel kapcsolatban hozott svéd óvintézkedésekkel. A lap szerint Stockholm utcáin járőrök cirkálnak, a kikötőkben hadihajók horgonyoznak. Idegen hajók személyzete — a kapitány kivételével — nem léphet svéd földre.

Stockholmból jelentik: A francia sajtó je-

lentése szerint *Hitler* német birodalmi vezér és kancellár születésnapja alkalmából a németek kegyelmet adtak mindazoknak a norvégeknek, akiket a nemzetközi hadijog alapján halálra kellene ítélni.

Német és angol repülőgépek szálltak el Belgium fölött.

Brüsszelből jelentik: A nemzetvédelmi miniszterium jelentése szerint április 20-án este és 21-re virradó éjszaka idegen repülőgépek szálltak el Belgium déli és délkeleti részei felett. Az átrepülések vasárnap hajnal óta is folytatódnak. Több német és angol repülőgépet ismertek fel. A légvédelem tevékeny munkát fejtett ki és a belga kormány tiltakozni készül Berlinben és Londonban a belga felségjogok megsértése miatt.

lentésével szemben, amelyek szerint Sven Hedin, a világhírű Ázsia-kutatót Svédországban letartóztatták, illetékes helyen rámutatnak arra a két nappal ezelőtt hivatalos helyről kiadott cáfolatra, melyben megállapítják, hogy a svéd személyiségek letartóztatásáról keringő hírek nem felelnek meg a valóságnak. Így a Sven Hedin letartóztatásáról szóló híresztelések is megdőlnék.

Papírhány miatt csökkentik az angol lapok terjedelmét.

Londonból jelentik: Az angol lapok terjedelmét a papírhány miatt vasárnaptól kezdve egyharmadával csökkentették.

Repülőharcok Saarlautern közelében

Az angol bombák megrongálták a stavangeri repülőteret. Negyvennél több angol repülőgép vonult fel a kristiansandi repülőtér ellen

Londonból jelentik: Az angol légügyi miniszterium vasárnap esti hivatalos közleménye szerint a franciaországi angol légi haderő nyolc repülőgépe Saarlautern közelében 12 német géppel találkozott. Megtámadták a német gépeket és csata során két német repülőgépet lelőttek. A harmadik német repülőgép kényszerleszállást végzett. A vasárnap délután folyamán két másik német repülőgépet is lelőttek, amelyek francia területen zuhantak le. Az angol jelentés szerint valamennyi brit repülőgép sértetlenül tért vissza állomáshelyére. Csak az egyik angol pilóta sebesült meg.

Egy másik angol jelentés közli, hogy a stavangeri repülőteret angol bombák megrongálták. A Kristiansandi repülőtér elleni támadásban 40-50 angol repülőgép vonult fel. Sok bombát dobtak le, különösen a repülőgép nekifutó pályájára. A bombák a repülőtér déli oldalán okoztak tüzet.

Német adatok az angolok 12 napi veszteségéről a norvég parti vizeken: 40 egység a hadi flottából, 15 csapat szállító hajó és 25 repülőgép.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli a *Zwölfuhrblatt* jelentését, mely adatokat közöl a norvég parti vizeken a legutóbbi 12 nap alatt elszenvedett angol veszteségekről. A lista magánbecslés alapján készült. Eszerint vasárnap estig

bezárólag az angol veszteségek a következők:

Négy csatahajó, egy repülőgépanyahajó, négy nehéz és hat könnyű cirkáló, tizenkét torpedóromboló, tizenhárom tengeralattjáró, tizenöt csapat szállító hajó és huszonöt repülőgép.

Ebbe csak azokat az angol harci egységeket számították be, amelyek közvealenül a norvég partok előtt süllyedtek el és teljesen elpusztultak, vagy súlyosan megrongálódtak, vagy amelyeket elfogtak. A 21 repülőgépet és a 13 tengeralattjárót illetőleg már teljes veszteségajstromról van szó. Hasonló az eset a 12 torpedórombolónál is, amelyek közül 10 teljes elpusztítás után vagy elsüllyedt, vagy zátonyra futott. A nehéz és könnyű cirkálók közül 5 elsüllyedt.

Ez a legérezkenyebb veszteség, mely ilyen rövid idő alatt az angol tengeri haderőt érte.

A norvég tengerészegyesület helyükön maradásra szólította fel tagjait.

Oslóból jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint a norvég tengerészegyesület felhívást intézett tagjaihoz, hogy maradjanak helyükön és lássák el munkájukat. Oslóban egyébként a megszokott mederben folyik az egyetemi élet. A vizsgákat rendes időben megtartják. Vasárnap megrendezték a sportversenyeket is.

A német vezetés figyelmeztető közlést adott ki, hogy továbbra is figyelmezteti az északi területeket, hol az angol partraszállók ellenállást akarnak szervezni

— Tudósításunk folytatása az első oldalról —

Berlinből jelentik: A Német Távírási Iroda főtisztviselője közlést adott ki, mely megállapításokat tesz azokra az angol hírekről, hogy Norvégia több pontján angol csapatok szállottak volna partra. Német megállapítás szerint a fjordokban és elszigetelt kikötőkben csak kicsiny egységeket szállítottak partra és ezeket a német repülőgépek állandóan ellenőrzik. Csak Harstad város közelében vannak meglehetősen tömegű angol csapatok. Noha az angol partraszállások nem jelentenek közvetlen veszélyt a Norvégiában működő német csapatok számára, a német hadsereg nem tűrheti ezek jelenlétét. A birodalom arra törekszik, hogy Norvégiában minél hamarabb megszűnjék minden harc s az ellenállókat vagy eltávolítja, vagy összetöri. A német csapatok norvégiai jelenlétének és tevékenységének az lesz a következménye, hogy a németek szigorú intézkedéseket tesznek azok el-

len, amelyeken az angol segédcsoportok tartózkodnak és amelyek egyébként mentesek maradtak volna a háború pusztításaitól.

A németek az angol ellentámadás megelőzését akarják.

Berlinből jelentik: (A Curenul távbeszélő közlése.) A Németország részéről a norvégiai angol partraszállásokkal vonatkozásban kiadott legutóbbi figyelmeztetés úgy tekinthető, mint utolsó kísérlet Norvégia területének a háború borzalmaktól való megkímélésére. A németek az angol partraszállási tevékenységet úgy tekintik, hogy annak katonai jelentősége nincs, azonban inkább arra szolgál, hogy a norvég lakosság ellenállását az északi területeken fölkeltsé s így ezt az eddig megszállatlan területet is háborús mozgalomba vonja bele. Németország úgy veszi ezt, mint Norvégiának eddig háborúmentes területéről induló angol ellentámadást, de ezzel szemben Németország nem fog várni, hanem azokon az északnorvégiai partokon is előbb támad, mint mielőtt ott megtámadhatnák.

Francia és német hadijelentések a nyugati hadszínterről

Német repülők egy új parti város fölött

Párizsból jelentik: A Havas-iroda londoni jelentése szerint vasárnapra virradó éjszaka és reggel német repülőgépek szálltak el egy délkelet-angliai parti város fölött. Légi riadó nem volt, de az elhárító ütegek és a part előtt horgonyzó hadihajók ágyútüze olyan heves volt, hogy a város lakói az óvóhelyekre menekültek. A háztetőkhöz három órán át gránátzilánkok pattogtak. Sokan csodálatos módon menekültek meg a haláltól. Áldozat nincs. A légi tevékeny-

ség már szombat este 10 órakor kezdődött és hajnalig tartott. Egy német bombavető repülőgép alacsonyan elszállt a város felett.

A nyugati arcvonalon megélenkült a légi tevékenység. 5 ellenséges repülőgépet lelőttek. Saját veszteség egy gép. Felderítő repülést végeztek Kelet- és Észak-Franciaország felett. Az ellenség gépei egy német terület feletti felderítő repülés alkalmával luxemburgi, belga, holland felségterület felett haladtak át.

Az „Oradeai Népszövetségi Hangya” közgyűlése

Ötszázalék osztalékot, egyszázalék vásárlási visszatérítést ad tagjainak a szövetkezet

Saját tud. Vasárnap délelőtt tartotta közgyűlést a nagyváradi Népszövetségi Hangya a tagok nagy érdeklődése mellett. A közgyűlést Brösztel Lajos apát-kanonok, szövetkezeti elnök nyitotta meg, utána Várady István ügyvezető-igazgató terjesztette elő az igazgatóság jelentését az 1939-ik évről.

Jelentésében rámutatott a hitel megszorítása, a kereskedelem szabályozása érdekében kibocsátott rendeletek, az áruellátás zavarai által okozott nehézségekre s örömmel állapította meg, hogy ezek ellenére a „Hangya” előbbre jutott fejlődésében.

A Szövetkezet három üzletet és központi irodát tart fenn, melyekben 14—16 emberrel jutnak kenyérhez. A három üzlet összforgalma 4.043.020 lei. Bár az összkidadások a forgalom 12,45 százalékát, vagyis 492.628 leit tesznek ki, az 1939 év 34.838 lei tiszta nyereséggel zárult.

Megemlítésre méltó, hogy az összforgalomnak egynegyed része cukor, monopól áru, mely mellett alig 2—3 százalékot lehet keresni.

A számadatokból kitűnik, hogy a szövetkezet vagyona 745.387 lei. A szövetkezet tagjainak száma — sajnos — az 1939 év folyamán belépett 42 taggal együtt mindössze 256, a lejegyzett üzletrész 419, ami 209.500 lei tőkének felel meg. Ebből is 33.489 üzletrész hátralék. Így az üzletrész tulajdonosoknak 176.011 lei tőkéje fekszik a három üzletben, melynek értéke áruban 543.500 lei, berendezésben 129.123 lei. E számadatokból is kitűnik, mekkora nehézségekkel kell megbirkóznia a szövetkezetnek, hogy üzleteit fenntartsa.

Szomorúan alapítja meg a jelentés, hogy városunk közönsége még mindig nem öbredt annak a tudatára, mekkora erkölcsi erő, gazdasági lehetőség s egészséges szellem árad a szövetkezeti esz-

méből. Miután rajtuk kívül eső okok miatt ez eszmének nyilvános hirdetése elháríthatatlan nehézségekbe ütközik, — jöjjék a kormány és törvények az eszme védelmében állanak, hiszen rendelet intézkedik arról, hogy a szövetkezeti eszmét és vezetését már az iskolákban is tanítsák. — a közgyűlést kéri fel a tagok gyűjtésére.

A jelentésből kitűnik, hogy a szövetkezet erőteljesebb fejlesztéséhez csak a forgalom növelése vezet. A tagszaporodás és forgalomfehozás eredményei a tagokra és a vásárlókra háramlanak vissza.

Az igazgatóság tagjai közül Zöldy Bertalan hitelintézeti vezérigazgató mandátuma lejárt. Az elnök méltatta azokat az érdemeket, melyek 21 éven át Zöldy Bertalan tevékenységéhez fűződnek. Javaslatára a közgyűlés ismét az igazgatóság tagjai közé választotta.

A felügyelőbizottság tagjaivá Fábán József, Gremperger Kamil és Zalányi Gyula, póttagokul dr. Lammel Antal, Halmos György és Pribék Imre tagokat választották meg.

Az elért nyereségből az alapszabály által előírt tartalékalapra, szövetkezeti és társadalmi célokra, alkalmazottak jutalékára javasolt összegeket megszavazták. A megmaradt összegből a tagoknak a befizetett üzletrészek után 5 százalékot és vásárlási visszatérítés címén 1 százalékot jutattak.

Végül Brösztel Lajos apátkanonok elnök javaslatára a közgyűlés Várady István ügyvezető-igazgatónak, valamint Szűcs György, Nagy Lajos, Szabó Zsigmond üzletvezetőknek, valamint a szövetkezet egész személyzetének jegyzőkönyvben megörökítendő köszönetét fejezte ki azért az odaadásért, mellyel a „Hangya” érdekeit a mai változó időkben szolgálják.

Pápai konzisztóriumra és új bíborosok kinevezésére várnak a Vatikánban

Vatikánvárosból jelentik: Itteni körökben arról beszélnek, hogy a Szentatya legközelebb konzisztóriumot tart és ezen a konzisztóriumon új bíborosokat fog kinevezni a megüresedett helyekre. Jelenleg 14 bíborosi stallum vár a betöltésre. A betöltést nem annyira számuk, mint fontosságuk teszi szükségessé.

Verdier bíboros-érsek halálával megüresedett ez a stallum is, a hagyomány szerint pedig a párizsi érsekség nem szokott sokáig az új utódra várni és az új utódnak kevéssel utána átadják a bíborosi kalapot. Verdier bíboros-érsek egy hónappal kinevezése után lett bíboros. Ezenkívül a chicagói és newyorki érsek, az északamerikai püspöki kör két legkiemelkedőbb alakja, még nem kapják meg a bíborosi kalapot, pedig ez a két méltóság is rendesen bíborosi méltósággal jár. Az elkövetkező konzisztóriumon kapná meg a bíborosi kalapot a san-franciskói érsek is.

A bíborosságra jelölt érsekeken kívül több magasrangú prelátus nevét emlegetik még a bíboros-jelöltek között. Így a Szentszék braziliai, olaszországi, belgiumi és németországi követeit. Ezenek kívül a római Curia több magasrangú szerzetes-főtisztviselője is a jelöltek között van.

Meglepetésszerűen fölemelkedett a tej ára

— Tartottak az árak az oradeai piacon —

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hetipiacon jó közepes felhozatal mellett az árak általában tartottak voltak. A primörök sora újra szaporodott néhány meglehetősen tavaszi újdonsággal. A baromfipiacon megjelent a fiatal rántanivaló csirke. Meglepető áremelkedés tapasztalható a tejpiacon.

Részletes beszámoló a következő:

Zöldségpiac. Primörök: sóska kg 20, -penót kg 18—20, saláta fejenként 3—5, zöldhagyma csomója 1—2, új karaláb db 14—15, hegyes zöldpaprika db 8, hónapos retek csomója 5—20, levevesbevaló zöldség vegyesen kg 18—25, burgonya kg 6, vöröshagyma kg 5, karaláb db 2—5, retek db 1—2, torma szálanként 1—2, fehér bab kg 20 lei.

Gyümölcspiac. Közepes felhozatal. Alma kg 10—16, aszaltszilva kg 15—20, szilvalekvar kg 20, aszalt, sereznye kg 16—20, dió kg 24, dióbél kg 70—75 lei.

Tojás párja 4,50—5 lei.

Tejpiac. A tej ára az elmúlt hét folyamán hirtelen fölemelkedett, úgy hogy 10 leit is kértek egy liter tejért. A hétfői piacon a tej literre 8 lei volt. Tejföl literre 26—28, tehénturó kg 24—26, juhturó kg 50, falusi vaj kg 90—100 lei.

Baromfipiac. Rántanivaló csirke egész kicsi, párja 60—70, nagyobb 80—100, tyúk párja 200—220, kövérliba 450—500, bányai db 100 leitől, gidó db 80—90 leitől.

Halpiac. Körösi hal kg 50, potyka kg 50, körösi rák db 2 lei.

Főzőolaj literre 50 lei.

Csökkenett a sertés és borjú ára Aradon. Mint Aradról jelentik Aradon és a megyében az utóbbi napokban érezhetően csökkent a sertés és a borjú élősuly ára. Hivatalos körök szerint az ár-csökkenésnek az az oka hogy a takarmány készletek kifogyóban vannak, aminek következtében az állattenyésztők nem foglalkoznak sertés és borjú hizlalással. A pénteki piacon a sertést élősúlyban 37—41 leiert árulták, míg a borjú élősuly ára 24—28 leire esett le. A tíz hetes malac ára ezzel szemben hirtelen felszökött és a kereslet folytán 1400—1500 leiert adták el párját.

Aradi terménypiaci árak. Gobaneműek: buza 700—710, árpa 630—650, zab 650—660, tengeri 550—560 lei métermázsánként. Takarmányeműek: széná 320—360, lóhere 420—460, szalma 80—100 lei métermázsánként. Lisztneeműek: finom buzaliszt 12,30 elsőrendű buzaliszt 11, másodrendű buzaliszt 10,50 lei kilogrammonként.

A ROMÁN HUSVÉT MÁSODIK NAPJÁN NEM LESZ HETIPIAC ORADEÁN. Saját tud. A város polgármesteri hivatalának közlése szerint a hétfői, április 29-iki hetivásárt keddén, április 30-án tartják meg. Élelmiszerpiac azonban délelőtt 10 óráig hétfőn is lesz.

Róma alapításának emlékünnepe

Mussolini beszélt: „Fegyverkezni és dolgozni,” ez legyen az olasz nép jelszava

Rómából jelentik: Róma alapításának vasárnapi emlékünnepe, mely egyúttal a munka ünnepe is, Mussolini a Palazzo Veneziában beszédet mondott. Ennek során hangoztatta, hogy ebben a pillanatban a nemzet erejéért fegyverkezni és dolgozni kell. Ez legyen az egész olasz nép jelszava.

Ansaldó, a *Telegrafo* főszerkesztője ebből az alkalomból mondott rádióbeszédében kijelentette, hogy az ország számára ez legyen a jelszó: „Készen lenni egyik napról a másikra, egyik órától a másikra.”

Az olasz és német kézművesek szorosabb összeköttetésbe lépnek egymással.

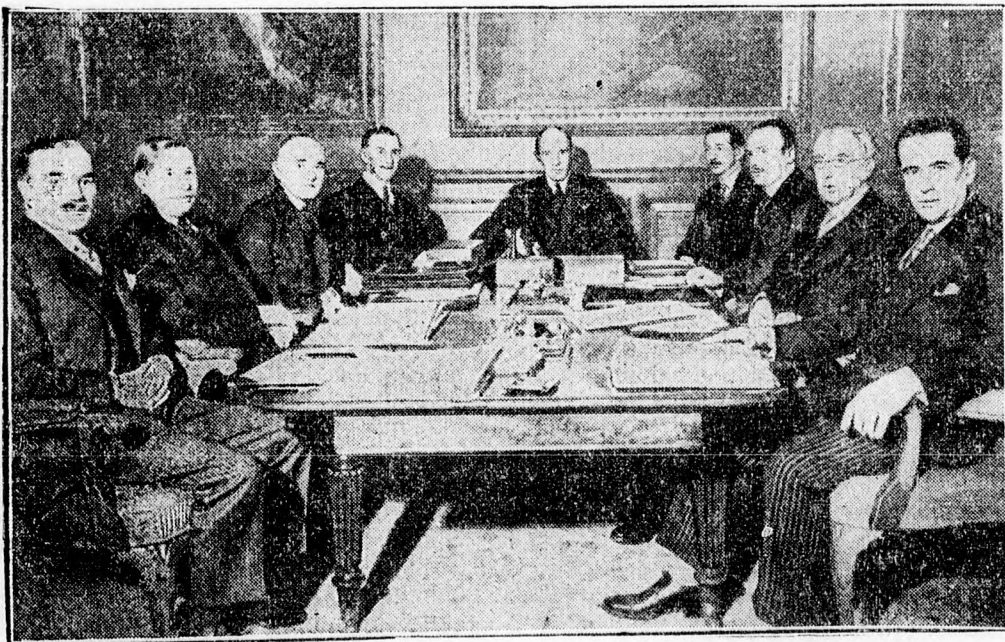
Rómából jelentik: (Stefani ügynökség.) Az olasz kézműves küldöttség és a német kézművesek vezetősége vasárnap Berlinben egyezményt írt alá. A megállapodás értelmében a két ország kézművese szorosabb összeköttetésbe lép egymással és termékeiket fokozottabb mértékben cserélik ki.

Meghosszabbította a pénzügyminisztérium a kivételes nyereségekről szóló bevallások benyújtásának határidejét

Ugyancsak május 15-ig felfüggesztik a kereskedelmi könyvek felülvizsgálási munkálatait

Bucurestiből jelentik: A nemzetvédelem céljait szolgáló kivételes nemzeti hozzájárulásra vonatkozó törvény 20 napot engedélyezett azoknak a bevallásoknak benyújtására, amelyeket a törvény előír. A kivételes nyereségekről szóló bevallások benyújtási határideje április 20-án lejárt. A pénzügyminisztérium, tekintetbe véve, hogy sok kérés érkezett be a határidő meghosszabbítása érdekében, a bevallások benyújtásának határidejét május 15-ig meghosszabbította.

A pénzügyminiszter továbbá elhatározta, hogy május 15-ig felfüggeszti a kereskedelmi könyvek felülvizsgálási munkálatait, mivel eddig az időig a kereskedelmi és iparvállalatok benyújthatják az idevonatkozó intézkedésekben megjelölt okmányokat. Csak ennek az időnek eltelté után kezdődik meg az üzleti könyvek ellenőrzése és a kihágási jegyzőkönyvek felvétele.

Mint ismeretes, a Balkán-államok angol nagyköveteit tanácskozársra hívták Londonba. Ezen a képen a tanácskozó nagykövek láthatók, az asztalfőn — középen — Lord Halifax — elnököl. A nagykövek (balról jobbra): Ronald I. Campbell (Jugoszlávia), Sir Reginald Hoare (Románia), Sir H. Knatchbull (Törökország), Sir Percy Loraino (Olaszország), Sir Charles Palairé (Görögország), Owen St. G. O'Mally (Magyarország) és Georg Rendel (Bulgária).

Ralea munkaügyi miniszter szerint nem kötelező általánosan a „Munka és Jókedv” zászlajának május elsei kitűzése

Bucuresti. Saját tud. A „Romania” című lap parlamenti beszámolójában a következőket közli: A parlament szerdai ülésén I. Constantiu képviselő a „Munka és Jókedv” zászlajának május 1-i kitűzésével kapcsolatban kérdést intézett Ralea munkaügyi miniszterhez, aki szösz szerint következő szavakkal válaszolt a kérdésre:

— Nem fogom megbüntetni azokat, akik nem tudják a kérdéses zászlót kitűzni. Csupán azok tüzzék ki, akik önként csatlakoztak a „Munka és Jókedv” mozgalomhoz, melyet törvényesnek, hasznosnak és magasszintonalunak tartok.

Maniu levele Mihalachehoz

„Királyi tanácsossá történt kinevezése nem befolyásolhatja személyes és eszmebeli kapcsolatainkat”

Bucurestiből jelentik: Maniu Gyula a Ion Mihalache-tól kapott levélre a következő választ intézte az új királyi tanácsoshoz:

„Kedves Mihalache Ur! Minthogy a királyi tanácsosság, amellyel kiténtették, nem kötelezi másra, mint meggyőződésének elmondásá-

hatásában felülmúl minden más szert

rheumás megbetegedéseknél

Csináljon egy Togal-kurát!

TABLETTA

Szűre, gyomorra, vesére teljesen ártalmatlan.

14 és 42 tabl. csomagolásban

Pamfil Seicaru előadása a nemzetközi helyzetről és a román politikáról

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Szombaton este zsufolásig megtelt a városi színház s előkelő közönség gyűlt össze, hogy megnallgassa Pamfil Seicaru, a *Curentul* főszerkesztőjét, aki előadó körútja során Nagyváradra jött. A kitűnő publicista, mint előadó is lebilincselő s közel kétórás, nagyhatású beszédben ismertette a nemzetközi helyzet alakulását 1918-tól napjainkig. Részletesen kitért a nagyhatalmak csoportosulásaira, a fontosabb nemzetközi eseményekre s lepergette az elmúlt két évtized valamennyi jelentősebb politikai megnyilatkozását.

Rendkívül érdekes volt beszédének az a része, melyben a jövő Európájáról beszélt s azt hangoztatta, hogy csak egy szövetséges Európa lesz életképes. Véleménye szerint az európai Egyesült Államok megalakítása nélkül a konvénens népeinek sorsát nem lehet biztosítani.

Befejezésül Románia belpolitikájáról szölt s a lelkek békéjének s az erők egységesítésének szükségességét fejtegette. Hangoztatta, hogy a jövő Európájában a román nemzetre nagy szerep vár s erre a szerepre fel kell készülni. Végül Öfelsége II. Károly király böles uralkodásának eltetésével zárta nagyhatású beszédét, melyet gyakran szakított meg lelkes tapsvihar. A közönség perceként át ünnepelte a kitűnő szónokot.

Az előadás után az Ujságíró Klubban díszvacsora volt Pamfil Seicaru tiszteletére, melyen *Chirila* Augustin polgármester is megjelent. Az intim hangulatú bankett során először *Chirila* polgármester üdvözölte a város nevében az előkelő vendéget s hangoztatta, hogy jelenléte mindig buzdítóan hat. Frappáns hatású beszéd után a *Familia* csoport nevében Mihail *Samarineanu*, a *Familia* kitűnő szerkesztője üdvözölte Seicaru, majd utána George A. *Petre*, a *Gazeta de Vest* szerkesztője beszélt. A kisebbségi ujságírók nevében *Katona Béla* lapszerkesztő mondott pohárköszöntőt.

Pamfil Seicaru hosszabb beszédében válaszolt s miután az ujságírói hivatást méltatta, rátért arra, hogy szombat délután nagyváradai munkatársai, dr. Olteanu lakásán Ady Endre verseinek román fordítását olvasta. Elragadtató hangon beszélt a nagy magyar poétáról, akit Verlainnel hasonlított össze s rámutatott arra a körülményre, hogy a román és a magyar szellem két nagy reprezentánsa Nagyváradról indult el: az itteni *Familia* lapban jelent meg Eminescu első verse s Ady is rengeteget köszönhet e városnak. Kérte az ujságírókat, hogy maradjanak hűek eddigi eszményeikhez. A bankett résztvevői hosszasan ünnepelték Pamfil Seicaru-t.

Pamfil Seicaru vasárnap hajnalban visszautazott a fővárosba.

Az oradeai mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: MILESZ VEED ANDY HARDY.
DORIAN: ALGIRI EJSZAKAK.

Uj intézkedések a külföldiek ellenőrzésére

Bucurestiből jelentik: Mint lapunk egyik legutóbbi számában közöltük, a belügyminiszter rendeletet adott ki az idegenek fokozott szigorral történő ellenőrzéséről. A fővárosi lapok most közlik a rendelet teljes szövegét, amelyből a következő részeket ismertetjük.

Az idegenellenőrzési szolgálat a rendőrségek vezérigazgatósága mellett működik, a rendőrségek vezérigazgatójának felelősségére, annak kizárólagos utasításai és ellenőrzése alatt. A fővárosi idegenellenőrző hivatal a fővárosi rendőrprefektus közvetlen ellenőrzésével működik.

Tartózkodási engedélyek iránti kéréseket csak akkor vesznek figyelembe, ha azokat az idegen állampolgárok személyesen vagy törvényes képviselőjük útján nyújtják be, vagy pedig a rendőrségek vezérigazgatóságához postán küldik el. Minden más kérés elintézetlenül marad. Azok neveit, akik illetéktelenül járnak közbe külföldiek érdekében, az idegenellenőrző hivatalban feketelistán kifüggesztik. A követségeknek az általuk képviselt állam polgáira vonatkozó kéréseit azonban figyelembe veszik.

A szabályszerűen beiktatott kérvényeket a belügyminisztérium intézi el a rendőrségek vezérigazgatójának, illetve a bucurestii rendőrprefektusnak a véleményezése alapján.

Az országba érkezett idegen állampolgárok kötelesek útlevelüket személyesen, vagy a szállodák portásai, vagy a bűtorozott szobák, illetve lakások személyzete útján, városokban a rendőrhatalóságoknak, falvakban a közigazgatási hatóságoknak, legkésőbb 24 óra alatt benyújtani, akkor is, ha nem maradnak 3 napnál tovább az országban. Akik ezt nem teszik meg, azokat azonnal átteszik a határon.

A szállodai portások és a lakások bérbeadói nem adhatnak szállást olyan idegen állampolgároknak, akiknek útleveli nincs a rendőrség érkezési láttamozásával ellátva. Azoktól, akik ehhez a rendelkezéshez nem alkalmazkodnak, megvonják a lakás bérbeadására vonatkozó engedélyt. Az idegen állampolgárok elutazásukról jelentést tesznek a lakhelyükön lévő rendőrségnek, hogy az útlevelüket távozási láttamozással lássa el. A rendőrségek értesítik a határállomásokat, hogy az ottani rendőrségek ellenőrizzék az országból való távozást.

Az idegen állampolgárok rövid időre sem távoznak abból a helyiségből, amelyben laknak, csak ha erről jelentést tesznek a rendőrségnek, közölve elutazásuk indokát. Azokat, akik ehhez nem alkalmazkodnak, azonnal átteszik a határon.

A határállomások rendőrségei naponta jelentést tesznek az országba beutazókról és kiutazókról, azok pontos névsorával és személyi adataival. Ugyanígy a városi rendőrségek is jelentést tesznek az idegenek érkezéséről és távozásáról, pontos névsort vezetve róluk, feltüntetve nemzetiségüket és egyéb személyi adataikat.

A belügyminisztérium a következő irányelvek figyelembevételével ad a külföldieknek tartózkodási engedélyt:

A munkaügyi minisztériumtól függő munka-

vállalók, szakmunkások előzőleg el kell hogy nyerjék ennek a minisztériumnak munkavállalási engedélyt. Más foglalkozási ágbeliek az illetékes minisztériumok engedélyt kell hogy elnyerjék. Ha valamelyik minisztérium megtagadja az engedélyt, a belügyminisztérium visszautasítja a kérvényt. Ha az érdekelt minisztériumok megadják az engedélyt, a belügyminiszternek azután is jogában áll visszautasítani a kérvényt, ha az ország közrendjének és biztonságának az érdekei ezt megkívánják.

A munkát nem vállalók tekintetében a kérvényeket a román államnak más államokkal érvényben lévő egyezményei értelmében intézik el.

A szabályszerű utazási okmányokkal Romániában tartózkodó idegen állampolgárok kötelesek távozni az országból a vízum lejártáig. A vízum határidején túl meghosszabbításokat csak rendkívüli esetekben és csak a belügyminiszter engedélyezhet.

A miniszterközi bizottság, amelyet az idegenellenőrzés céljából egy korábbi rendelkezés létesített, továbbra is működik.

A rendeletet belügyminiszteri hivatalos közlemény követi, amelynek rendelkezéseit lapunk tegnapi számában már közöltük.

Utban Norvégia felé, megsemmisült egy angol torpedóromboló, kigyulladt és elsüllyedt. Az előtérben annak a német hajónak az előrsze látható, amelyről a lövedéket adták le az angol hajóra s ahonnan ez a felvétel is készült.

Lampion

Írta: Molnár Kata

A lampionok tüzes füzérével övezett, fényárban úszó sziget olyan volt az estében a folyó feketebárony testén, mint egy diabolikusan izzó óriási drágakő. A királyi herceg kastélya a sziget közepén állott — hibátlan véset, ősi cimere drágakő tüzeiben — s az ünnepséget itt tartották, a kastély előtt, a pázsitos térségen. Reflektorok világították meg ballusztrádos erkélyeivel a soktornyú homlokzatot, amelyek azonban kialudtak az ünnepség megkezdésekor s a nyáréji álmukat álmódó régi fák között gyúltak fel titokzatos fények, sejtelmes foszforeszkálással a híres szépségű szökökút körül, amely tündéri magányosságban nyújtózott fel az égnek.

Az utakat már a sziget eljöttől megvilágították a lampionfüzérek, a fák alatt azonban homályló csend alá bujtak a nyáréji párázatok sötét illatai. Egy-egy magányos lombkorona mögül átvillant a szökökút távoli szikrázása.

— Hát egy kicsit, úgy látszik, mégis elkésztünk — mondta jókedvű meghökkenéssel az öles természetű, őszhajú baritonista, kilépve az autóból s a sziget belseje felé nézett. Pillanatig a csendet szimatolta, aztán benyúlt két karjával a kocsiba, úgy emelte ki a földre törékeny kis asszonyát. Megigazította a fehér prémet a porcellánszínű vállakon s halkán elnevette magát: — Próbáljunk meg szököve bejutni. Nem fázik?

— Nem — mondta kisé elfogódottan az asszony, de csöppet megborzongott. — Micsoda levegő van itt... Ezt a szigetet egész nap üntözik?

— Nem hiszem — mosolygott a férfi s a sórőzhöz fordult: — Esett ma itt az eső?

— Majdnem egész héten esett, uram — mondta

a sofőr, — mindenki féltette az ünnepséget. Tegnap majdnem őszi-hideg szél fujt s azt beszélik, a királyi fenség ma este fehér bundácskát ajándékozott szét az egész balettkarnak, hogy a várakozó táncosnők meg ne fázzanak a fák alatt.

A nagy ember s a parányi porcellán-asszony egymásra nézett. A szemük mosolygott; egy szót sem kellett szólniok, mindegyik ugyanarra gondolt. Ebben a balettkarban táncolt még négy évvel ezelőtt a kis törékeny tünemény, amikor a vendégszereplésre érkezett világhírű óriás meglátta. Meglátta, aztán megismerte. S hogy megismerte, megszerette; és tudta róla, hogy sohasem vehette volna feleségül, ha a lány is meg nem szerette volna ezt az őszül, nagyszerű embert. A kis ballerínák fehér bundácskáiban várják a fák alatt jelenésüket s a kis táncosnő, aki három év előtt maga is holdogán didergett volna az ajándék-bundácskáiban, ma a maga hermelinjében megy feléjük.

— Szép ez így — mondta halkán az asszony, puha kézzel karolt az urába és mosolyogva fölnevezte rá. — Drága.

— Drága — mondta csöndesen a férfi is, nagyon melegen. — Drága.

Már hallották a feléjük szűrődő muzsikát, a szökökút fehér szikrázása egyre közelebről világított ki a fák közül.

— A herceg és a vendégei a kastélyban vannak, az erkélyeken — mondta a férfi s hirtelen mosollyal megérintve az asszony karját, bemutatott a fák közé. A lampionoktól homályban hagyott pázsiton vidáman döngicsélő fehér árnyékok ültek, vagy futkostak lábujjhegyen: a várakozó bundácskák. — Megismerné még őket? — kérdezte hirtelen s az asszony meglepetten bólintott.

— Oh, mit gondolt? De mégsem — tette hozzá gondolkodva, — körülbelül egy évre rá, hogy eljöttem, kaptak szerződést az utánunk következők, ezek itt majdnem mind újak már, bizonyára. De azért... — megállt, hirtelen felnézett az urára,

szemében kigyult valami halk kis izgalomnak a fénye s a hangja olyan lett, mint amikor egy muzsikáló órában váratlanul megpendül egy nagyon finom, nagyon régen hallgató kis szolam: — Walter, mondja... mit gondol, odamehetnek közéjük?

— Drága... ez jutott eszébe? — szólalt meg pillanatnyi csend után a férfi. Mosolygott. — Hát menjen. — Memfogta az asszony két karját a fehér köpenyben s olyan mozdulattal, mint amikor valaki lebkét libbent föl kezéről, belebentve a pázsitra. — De itt várjon meg, érte jövök! — kiáltott még utána halkán s az asszony visszahugta:

— Igen — és már bent járt a fák alatt.

Kicsit dobogott a szíve, — jól ismerte a világot, amelybe most megint belépett s tudta, idegen jövővényel csak fegyveresen ismerkedik a kaszorgalmas népe. — Idegen... — állt meg pillanatra ennél a szónál s érezte, hogy alig-fájón a szívébe szúr.

— Te ilyen kaptál? — szólalt meg mellette egy kicsinylő, éles hangoeska s valaki megérintette rajta a hermelint. — De ez vékonyabb, mint az egyém — s egy bundácska már el is suhant mellette, kényesen és büszkén, de már ott volt egy másik, ez lehajolt és lázas gyorsasággal ujrakötötte tánc-cipője füzőjét. — Te még be sem öltöztél? — nézett fel hajoltából hirtelen az asszonyra. mert meglátta a lábán a fűben az ezüst cipőket, — szerencsétlen megörültél? — Egyszerre egy csoportba rajzottak valamennyien, csend lett; az egyik még visszaintett hevesen az asszony fehér alakja felé, aztán mint a nyíl, elshantak a fák között s mögöttük ottmaradt a pázsiton a nagy halom fehér prémet, amelyet röptükben csak éppen lenullattak magukról. Most már ott keringtek fehér fűzében a szökökút susterő szikrázása körül, amely megjelenésükre tengervizek mélyének titkokkal teljes zöldjévé változott. Az asszony egy fatörzsnek támaszkodott, úgy nézte őket. Magának se merne volna bevallani, hogy amit érez, egészen egyszerű:

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt szél, egyes helyeken záporosó, zivatar, az éjszakai lehülés kissé fokozódik, a nappali hőmérséklet alig változik.

SPORT

Nagy meglepetéseket hozott a NB. vasárnapi fordulója

A vasárnapi nemzeti-bajnoki forduló érdekes meglepetéseket hozott. Kevesen gondoltak arra, hogy a Venus saját pályáján pontot adjon le... A másik fővárosi csapat, a Juventus ugyancsak hazai pályán vereséget szenvedett. A váradi csapatok közül a Törekvés győzött, a Crisana pontot adott le, míg a NAC barátságos mérkőzésen vereséget szenvedett.

A forduló eredményei a következők:

A) liga:

Venus—UDR 0:0.
Victoria—Juventus 1:0.
Sp. Studentesc—Carpati 0:0.
Ripensia—Rapid 1:1.
AMTE—Un. Tricolor 3:1.
CAMPT—Gloria-CFR 4:3.

B) liga:

Crisana—Cimentul 2:2 (2:2).
Törekvés—Monopol 2:0 (1:0).
Mures—Nistru 4:1.
Electrica—CFR 2:1.
Prut—Oltul 2:1.
Olimpia—Sodronyipar 2:1.

Unirea Kupa. Arad—Ploesti 4:1. Az aradi ifjusági válogatott fölényesen győzött.
Universitatea—NAC 4:1. (Barátságos mérkőzés.)

Kolping komb.—Crisana komb. 2:0 (2:0) Góllövők: Pávai és Bartha.

ATLETIKA

Gyenge érdeklődés, jó eredmények az Esta-Sun első idej tehetségkutató atlétikai viadalán

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Az Esta-Sun vasárnap délelőtt rendezte meg saját pályáján idej első tehetségkutató atlétikai viadalát. Bár az egyesület felhívást intézett az atlétizáló fiatalokhoz, a versenyen az Esta-Sun atlétáin kívül nem indult senki. A kicsi pálya és a kedvezőtlen körülmények ellenére aránylagosan jó eredményeket értek el a versenyzők. Részletes eredmények a következők:

1700 méteres terepfutás: 1. Hideg (5.23 p.), 2. Nagy (Pamut) 5.24 p.)
Távolugrás: 1. Krupka (5.95), 2. Kiss László (5.68 m.) 3. Schuller (5.58 m.)
Távolugrás helyből: 1. Krupka (2.66), 2. Schuller (2.44), 3. Fábán (2.38)
Magasugrás: 1. Kiss L. (1.53 m.) 2. Schuller (1.50), 3. Krupka (1.50).
Súlydobás: 1. Krupka (11.46 m.) 2. Fábán (14.38 m.) 3. Kiss (11.08 m.)
Hármasugrás: 1. Krupka (11.72), 2. Kiss (11.66), 3. Schuller (11.16).

A versennyel kapcsolatban ismét föl kell hívniunk sportegyesületeink vezetőinek és az illetékeseknek a figyelmét arra, hogy a tehetséges nagyváradi atléták érdekében sürgősen rendezni kell az atlétikai pályakérdést.

Hűlföldi sporteredmények

A magyar Nemzeti Bajnokság eseménye, hogy a Haladás pontot rabolt az Újpesttől. A mérkőzés eredménye 1:1 (1:0). A többi nagyesapat legyőzte ellenfelét.

Ferencváros—Kispest 5:1 (1:0).
Kassa—Boeckay 4:1 (3:0).
Szeged—Gamma 3:3 (1:1).
Törekvés—Elektromos 1:0 (1:0).
Szolnok—Szurketaxi 1:1 (1:1).

Jegyezzünk bónókat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Națională, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állnak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcson, amely 4 és fé százalék kamatjövendelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leies kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödrrészt s a lejáró szelvényvel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerező román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülös-hető pénzét.

POSTAFIÓK

Pacha püspök az „egyleies gyermekonyhán” kiosztotta a szegény gyermekek ebédjét. Timisoara-Temesvár. Saját tud. A Katolikus Női Misszió helybéli józsefvárosi szervezete tudvalevőleg már évek óta egyleies gyermekonyhát tart fenn, amely a katolikus fiúiskola termében működik. A mostani évadban a józsefvárosi egyházközség is ötven gyermek ebédeltetéséről gondoskodik — olyanokról, akiknek édesapja katonai szolgálatot teljesít. Szerdán délben Pacha Agoston dr. megyéspüspök látogatta meg a gyermekonyhát. Az iskola bejáratánál a gyermekek — százhuszan — a tantestület s a lelkészek fogadták Metzger Márton dr. prépostplébános vezetésével, valamint a szociális testvérek s a missziós szervezet vezetői Borsiczky Ottó né elnökével. Pacha dr. püspök a gyerekekkel imádkozott, majd maga osztotta ki az ebédet. Ez alkalommal külön tésztát is osztottak ki, amelyet Metzger dr. prépost adományozott. A püspök közvetlenül elbeszélgetett a gyermekekkel, majd megelégedésének kifejezést adva, távozott el. Együtt a gyermekonyha javára ezer leit adományozott.

Elkészült Possonyi László: Arnyék című új regénye. Possonyi László, a tehetséges fiatal író, a „Vigilia” szerkesztője, a budapesti „Nemzeti Újság” belső munkatársa, a jónévi publicista és kritikus befejezte második regényét. Ez a regény „Arnyék” címen jelenik meg a közeli napokban, s azok, akik a kéziratot olvasták, az újabb magyar irodalom egyik legértékesebb munkájának ítélik Possonyi László regényét. Possonyi első regénye, amely „Üldözní fognak titeket” címen jelent meg, méltó irodalmi feltűnést keltett annakidején, s egy kiforrott író-egénység lebilincselő elbeszélőtehetsége mutatkozott meg nagyszerű írásában. Possonyi László új regényét tehát fokozott érdeklődés előzi meg, nemcsak szűkebb irodalmi körökben, hanem az olvasóközönség szélesebb rétegei részéről is. Mi pedig különös figyelemmel és érdeklődéssel kísérik Possonyi László utját és kétszeresen is örövendünk sikereinek; Possonyi Nagyváradról származott el s időnként még feltűnik ebben a városban, ahol olyan jól és otthonosan érzi magát s elbűvölő kedves egénisége egyre újabb és újabb tiszteletöket, barátokat szerez itt számára, ahol az uri hangulatu, vadgesztenyelombos utcában boldog gyermekkorát és ifjuságát töltötte. Possonyi Lászlót nemrégiben súlyos csapás érte, elvesztette ittélő édesanyját, aki az elmúlt őszön halt meg. De reméljük, hogy gyermekkorának meghitt és kedves emlékei, barátainak és tisztelőinek széles köre s a gesztenyelombos öreg utca, a régi családi házzal ezen-tul sem hiába várják haza Possonyi Lászlót.

Szopos Sándor festőművész nagyszabású történelmi képen dolgozik. Erdély egyik leghetesebb alkotó művésze Szopos Sándor, a Kolozsváron élő székely festőművész, aki hosszabb idő óta nagyszabású történelmi kompozícióban dolgozik. Egy kolozsvári lap munkatársa beszélgetést folytatott a kiváló festőművésszel, aki elmondta, hogy mindég rajongott a történelemért s ha életsorsa nem a festészet felé vezet, történész lett volna. Most megfestette Dávid Ferenc elfogatását, a pogány székelyek áldozását, Dávid Ferenc halálát és

a madéfalvi veszedelmet. Tömérdek vázlatot készített e műveihez Szopos Sándor, helyszíni és ősi székely népviseleti tanulmányok előzték meg a kompozíciók festését amelyeken most dolgozik a kiváló festőművész, aki mintha Székely Bertalan örökébe lépne: a székely történelemnek emel emlékművet, művésziessen megalkotott történelmi képekben

A Magyar Népközség színházi akciója. A Magyar Népközség kolozsvári tagozatának közművelődési szakosztálya elhatározta, hogy olcsó helyaras színházi előadássorozatot rendez, amelynek időpontja: április 24-ike, amikor szerda esti fél kilenc órai kezdettel színpadra kerül a „Vén bakancsos és fia a huszár” című ismert népszínmű. Tekintettel erre az előadásra, az ugyanacsak a Népközség kolozsvári tagozatának közművelődési szakosztálya által szerda este programba vett három előadás elmarad. Ettől eltekintve, a későbbi előadások minden következő szerdán este a kitűzött programnak megfelelően tovább folytatódhatnak. A „Vén bakancsos és fia a huszár” előadására olcsó helyaras jegyek a Népközség kolozsvári tagozatának helyiségében Iorga-utca 5., első ajtó, elővételben kaphatók.

Balló Árpád dr., Kolombán Mária dr., Markos György dr. és Imrey Károly dr. előadása a gyermek s csecsemővédelemről. A Magyar Népközség kolozsvári tagozatának egészségügyi szakosztálya előadássorozatában tegnap Balló Árpád dr., Kolombán Mária dr., Markos György dr. és Imrey Károly dr. orvosok tartottak előadást a gyermek- és csecsemővédelemről. Az előadók tájékoztatták hallgatóságukat a gyermek és csecsemővédelem követelményeiről. Hangsúlyozták a gyermek és csecsemő táplálásának gondozásának különös fontosságát, mert ez a körülmény lényeges feltétele az apróságok egészséges fejlődésének. Ismertették ezután az előadók a gyakrabban jelentkező gyermekbetegségek tüneteit és fellépési módját és arra intették az anyákat, hogy a gyermekmegbetegedésnél feltétlenül kérjék ki orvosai tanácsát, mert a leggyorsabb hűléses megbetegedés is súlyos következményű lehet. A Caramidarilor-utca 60. szám alatti otthonban, a külkajantói legényegyletben, a monostori református elemi iskolában és a Julius Caesar-utcai napközi otthonban megtartott előadásokat szépszámu közönség hallgatta végig és azok végeztével lelkes tapsal hálálta meg az orvosok felvilágosításait.

Színházhelyiség híján — „szabadtéri előadásokat rendez a Jódy-szintársulat. Jódy Károly szintársulata — mint tordai tudósítónk jelenti — május első hetében Tordára érkezik. A jó erőkből álló együttes előadásai elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség, mert megfelelő színházterem hiányában Tordán hosszú idő óta nem volt színelőadás. Alkalmatlan terem most sincs, azonban a színészek biznak a tartós, szép időben s az Uranus sportegylet kerthelyiségében — szabadtéri előadások keretében mutatják be a színrekerülő darabokat. Mint előre a közönség tudomására hozták: amikor esni fog az eső, nem lesz előadás.

Pénteken nyílik meg a budapesti Nemzetközi Vásár

Budapestről jelentik: Április 26-án, pénteken délelőtt programszerűen nyílik meg az idei Budapesti Nemzetközi Vásár. A féláru utazásra jogosító utazási és olcsó vízumkedvezmények tudvalevően már április 16-ika óta érvényben vannak. A vízumkedvezmények az utolsó pillanatban még bővültek is, mert — aminek a vásárigazolványban még nyoma nem lehet — Szlovákia is kedvezményes vízumot engedélyezett a területén átutazó vásárlátogatók részére.

A Városligetben idejekorán tető alá került minden épület. Érdekes, hogy a vásárvárosban valószínűleg külön terekből és utcákból álló várost kellett építeni csak magának az élelmiszeriparnak. Ez a csoport most az úgynevezett kisacsarnok és a Hermína-út közötti hatalmas területen kapott helyet. Az élelmiszer csoport már évtizedek óta igen népszerű és híres arról, hogy benne az ipar pástétomokban, inyenfalatokban, bor és mindennemű italokban filléres kóstolókon át is megismerteti a

látogatókat azzal, amit csak termelni képes.

Ezidén továbbnövekedett az élelmiszer csoport s a kóstolók között ott kellett majd magát — a többi között — a szlovákiai pisztráng, a tengerentúli ananász, a brazil kávé, az egyiptomi datolya, a karlócai ürmös és ki tudná még mind felsorolni azt a rengeteg jót, mi szem-szájnak ingere.

A magyar Dohányjövődék a közönség szemlétára gyártja majd az újfajta „B. N. V. Memphis” nevű különleges cigarettát, de lesz jugoszláv, albán és török dohánykülönlegesség is pompás választékban.

Az utazási és vízumkedvezményeket biztosító vásárigazolványokat, amelyeknek kedvezményeivel legkésőbb május 6-án 12 óráig kell Budapestre megérkezni és amelyekkel általában 12 napig lehet Magyarországon tartózkodni, az utolsó percig árusítja minden utazási és menetjegyiroda minden fiókja és a vásár minden tb. képviselője. A vásár visszavonhatatlanul május 6-án este zárul.

SZÍNHÁZ

Csak egy kislány... (Operett-bemutató Oradean)

Vasárnap mutatta be a Szabadkai-társulat *Deésy Jenő és Szathmáry Endre Csak egy kislány* című operettjét. Három óra hosszúság tartott az előadás s az operettben bizony nem egészen újszerű jelentek és ötletek változtatják egymást olykor az unalomig. Kár, hogy az operett szövege tele van tüdővel ismétlésekkel és igen sok helyen bántó magyartalanság éktelenkedik a szövegből. Mindezekhez hozzájárult még az is, hogy a színészek nem tudták szerepeiket. Két-három próba után nem lehet ilyen hosszúra nyújtott darabot előadni. Néhány hangulatos zeneszám mégis megmentette a darabot a teljes bukástól.

A szereplők közül az elegáns és biztos fellépésű *Jeney János*, a jóhangú *Homn Pál*, *Ürmössy Magda* és a jó humorú *Szabadkai Miklós* érdemelnek dícséretet. *Vojtyczky Elvira* túljátszotta magát. *Végh József* és *Mátyás Rózi* sok igyekezettel, *Kun Edit* rutinosan, ügyesen játszik. Külön dícséretet érdemel a kis *Gerő Borcsa* nagy tetszést arató táncszámáért. A zenekart *Szathmáry Endre* biztos kézzel vezényelte.

A SZABADKAI OPERETT TÁRSULAT VENDEGJÁTÉKÁNAK MŰSORA:

Hétfőn egész nap nincs előadás.

Kedd délután 3 órakor: *Kék nefelejcs*. Olcsó helyárakkal.

Kedd délután 6 órakor: *Dalol a Volga*. Először olcsó helyárakkal.

Kedd este 9 órakor: *Dalol a Volga*. Másodszor olcsó helyárakkal.

Szerda délután 5 órakor: *Dalol a Volga*. Har-

madszor olcsó helyárakkal.

Szerda este 9 órakor: *Dalol a Volga*. Negyedszer olcsó helyárakkal.

Csütörtök, péntek, szombat hivatalos szünnap.

Húsvéti műsor Erdélyi Mihály nagy operettje: *Lehullott a rezgő nyárfa*.

— A fenti előadásokra jegyek válthatók elővételben a színház baloldali pénztáránál.

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYE:

— A *Paradies kisasszony* ma, kedd esti bemutató előadása, valamint a szerda esti előadás technikai okok miatt pár napi halasztást szenved és így helyette a színház igazgatósága a nagyszerű *Dalol a Volga* operett újdonságot tűzte műsorra olcsó helyáru előadásokba, hogy mindenkinek alkalma legyen ezt a nagyszerű újdonságot megnézni.

— A *Dalol a Volga* olcsó helyáru előadása. A Schreiber-Jenei nagyoperettnek a *Dalol a Volga* eddigi nagy sikere arra készítette az igazgatóságot, hogy ezt a nagyszerű operettet olcsó helyáru előadásokba is műsorra tűzze, hogy a közönség minden rétegének alkalma legyen gyönyörködni a darab nagyszerű szövegén és fülbemászó zenéjén. — Így tehát a *Dalol a Volga* már kedden délután 6 és este 9 órakor, szerdán délután 5 és este 9 órakor van a színház műsorán teljesen a bemutató előadás szerint, azoknak szereplőivel, valamint *Gerő Borcsa* a 7 éves csodagyerek fellépésével teljesen új számokkal. Jegyek az olcsó helyáru előadásokra válthatók a színház elővételi pénztáránál 11—1-ig és délután 4—8 óráig.

— *Kék nefelejcs*. Kedden délután 3 órakor olcsó helyárakkal van a színház műsorán ez a kedves operett, amely eddig a legnagyobb sikerrel fut minden színpadon.

— Váltson elővételben jegyet, mert óriási az érdeklődés. Elővételi pénztár naponta délelőtt 11—1-ig, 4—8-ig.

Szolgáltatásos gyógyszertárak Oradean:

Hétfőn Nagyváradon a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

Aranykereszt, Piața Unirii (Zsigmondovits és Barla). Telefon 28-52.

Csillag, Str. N. Iorga 1. Telefon 25-51.

Diana, Str. Astra No. 18. Telefon 32-57.

Kigyó, Piața Regina Maria. Telefon 29-63.

Szent Antal Bv. Reg. Ferdinand. Tel. 13-55.

Kedden Nagyváradon a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

Mátyás király, Str. Vlahuță No. 46. Telefon: 21-34. (Ajtay).

Irgalmasok, Bulevardul Regele Ferdinand 27. Telefon 11-84.

Minerva: Piața Unirii.

Salvator, Str. Alexandri. (Német). Tel. 16 07.

Sabina, Piața Mihai Viteazul. Telefon 15-28.

A NAC országos fényképkiállítás

Vasárnapi számunkban röviden hírt adtunk a Nagyvárad Atlétikai Club országos amatőrfényképkiállításának megnyitására, amely a késő déli órákban folyt le ünnepies keretben. Az eseményszámba menő kiállítás megnyitását nagy és előkelő közönség gyűlt össze, a város képviselőiben ott volt *Gherman Viktor* alpolgármester, a parancsnokló táborszóros képviselő *Prea kapitány*, míg a NAC vezetősége nevében *dr. Zitzmann Ferenc* irodaigazgató, a NAC elnöke nyitotta meg a kiállítást, amelyen országgrésztünk amatőrfényképészei több, mint háromszáz gyönyörű képpel szerepelnek.

A zsűri tagjai nehéz feladat előtt álltak, mert bizony egykönnyen bajos volt eldönteni, melyik képnek ítéljék az első díjat? Végre is *dr. Középpony László* művésziesen szép „Május” című fényképe vitte el a pálmát, az ezüst koszorút, amit ez, a festőien szép, hangulatos fénykép meg is érdemelt.

Művésziések a többi, kitüntetett képek is. *Marx József* (Nagyenyed) „Patakon át” c. fényképe az erdélyi hegyek hangulatát hozza. *Bereczky Ottó* (Nagyvárad) „Borúra derű” c. fényképe meglepetés, Egyszerű kerítés mellett néhány szál virág és a felhős égbolt: csendélet az útfélen, de olyan művésziesen fotografálva, hogy világmagazinok címlapjára kíváncsodik ez a fénykép, vagy elegáns szalon faldíszül. Végtelenül bájos és kedves *Major Vilma* képei között, a „reggeli toilletet” végző fehér cicakép. Levegő és munkaritmus áradnak *Grünfeld Sándor* vasöntőket ábrázoló művészi felvételéről, hangulatos *Fein József* Bulea-tója, *Holban Valér* foxikutyas képe is ötletes, ügyes felvétel. *Huszár Antal* tavaszi tájképe csupa szín és illat, *Huszár Imre* folyóparton halászó leánye kissé túlméretes témát ábrázol, de fototechnikailag értékes felvétel. *Jelics Gyula* Virágházban c. felvétele jó beállításával tűnik ki. *Lipcei V. István* (Szalárd) „Makrancosok” c. lovasszeker képe eleven, gyors fénykép, jó fotografus éles szeme látszik rajta. *Martinescu P. Louis* csolnakkjai csendes parti hangulatot árasztanak. *Minulescu Lucian* inspektor képei közül „Kjábrándulás” című virágképe ötletességével és kitűnő beállításával nagyon tetszik nekünk, *Dr. Rosskopf Béla* esthangulatu felvétele is egyik nagy értéke a kiállításnak. *Ion Udriste-Olt* (Bucuresti) menedékházi felvétele, *Bazil Roman* (Abrud) versenye, *Stern László* „A magashan” című képe, *Stern István* „Enni, vagy nem enni” c. felvétele, *Petrescu Ioan* főhadnagy „Szétfoszlott illuziók”, *Vass Antal* ködös tájképe (a váradvelencei Köröspart), és *Suta János* kapitány (Kolozsvár) erdőszéli téli tájképe megérdemelték a kitüntetést.

Általában örömmel állapíthatjuk meg, hogy egyre kevesebb giccset és mind több ötletes, ügyes, művészi képet produkálnak amatőrjeink s fényképeikben nem akarnak rézkarcot vagy festményt mimmelni s a fototechnika eszközeivel érnek el művészi hatásokat.

Szerkesztői üzenetek

H. J. Sajnos már nem használhatjuk a megemlékezéseknek ez a fejezete ki van merítve s az egyébként szép és megleghangu írás semmi újszerűt nem tartalmaz.

Figyelem! Figyelem!

Milyen lezártított áron kaphatok a

Magyar Szemle Társaság

következő műveit:

Hóman: A magyar történetírás útjai
ára 540 lei helyett csak 350 lei

Weisz: Mai magyar társadalom
ára 360 lei helyett csak 250 lei

Horvath: Magyar irodalmi műveltségünk kezdetei
ára 396 lei helyett csak 250 lei

Szekfű: Bethlen Gábor
ára 460 lei helyett csak 300 lei

Farkas: Fiatal Magyarország kora
ára 396 lei helyett csak 250 lei

Babits: Amor Sanctus
ára 331 lei helyett csak 250 lei

Vidéki megrendelés esetén plus 15 lei portó
A könyvek gyönyörű díszkötésben megrendelhetők a Magyar Lapok kiadóhivatala utján

RÁDIO

Csütörtökön, pénteken és szombaton a görög-keleti hűsvét nagyhetére való tekintettel a román rádióállomások csak mérsékelt műsort adnak.

CSÜTÖRTÖK, APRILIS 25.

București. 13.50 Időjelzés, vizállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 14 Hírek. 21 Hírek, sport hírek.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek, hanglemek. 11 Hírek. 11.20 Bartóki József elbeszélése. 11.45 Elektrotechnikai felolvasás. 13.10 Csorba Dezső cigányzenekara. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés. 14.30 Ilitzky szalonzenekar. 15.30 Hírek, műsorközlés. 17.45 Hírek. 18.15 Rendőrzene. 18.35 So és bors. Márai Sándor elbeszélése. 19 Lakatos Tóni cigányzenekara. 19.45 Háztartási tanácsadó. 20.15 Hírek. 20.30 A tenor. Dohnányi Ernő operája. Szünetben: külügyi negyedóra, hírek. 23.10 A rádió szalonzenekara. 0 Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. 0.25 Tánclemek. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, APRILIS 26.

București. 13.50 Időjelzés, vizállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 14 Hírek. 21 Hírek, sport hírek.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek, hanglemek. 11 Hírek. 13.10 Séta a Nemzetközi Vásáron. 13.40 Hírek. 14 Mihalíkné Nagy Irén énekel. 14.20 Időjelzés, időjárásjelentés. 14.30 Katonazene. 15.30 Hírek, műsorközvetítés. 16.45 Üzenetek a Nemzetközi Vásárról. 17.10 Felolvasás a magyar helyesírásról. 17.45 Hírek. 18.15 Bura Sándor cigányzenekara. 18.45 Légtalmi felolvasás. 19.10 A rádió szalonzenekara. 20.05 Sportközlemények, hírek. 20.25 Noiret Irén énekel. 20.55 Szép magyar szó. Bajor Gizi előadása. 21.25 A postás egyesület hangversenye. Közreműködik Molnár Anna (hárfa), Laurisán Lajos (ének), Ország Tivadar (hegedű), Eördögh János (fuvola) és a postászenekar. 22.40 Hírek. 23.10 Mindenből egy keveset. Tarka hangverseny. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Gécy Barnabás zenekarának hanglemezei. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, APRILIS 27.

București. 13.50 Időjelzés, vizállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 14 Hírek. 21 Hírek, sport hírek.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek, hanglemek. 11 Hírek. 11.20 Ifjúsági rádió. 11.45 Mit nézzünk meg? Felolvasás. 13.10 Éneklő ifjúság. Énekkari hangverseny. 13.40 Hírek. 13.55 Szabó Pál gondolkázik. 14.20 Időjelzés. 14.30 Hanglemek. 15.30 Hírek, műsorközlés. 16.45 Üzenetek a Nemzetközi Vásárról. 17.15 Bábjáték, közvetítés a pedagógiai szeminárium gyakorló iskolájából. 17.45 Hírek. 18.15 Bercesényi Irén és Gáspár Ilona cimbalmozik. 18.45 Közvetítés a Vöröskereszt betegápolási tanfolyamáról. 19.15 Kiss Lajos cigányzenekara. 20.15 Hírek. 20.25 A mesebeli királyfi. Thurzó Gábor elbeszélése. 20.40 Muzsikál a mult. Lehár Ferenc élete dalban, muzsában és prózában. 22.40 Hírek. 23.10 A rádió szalonzenekara. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál, Mindszenti István énekel. 1.05 Hírek.

Folyóirat-szemle

A MAGYAR NÉPEGÉSZSÉGÜGYI SZEMLE LEGÚJABB SZÁMA. Dr. Schmidt Béla marosvásárhelyi orvos rendkívül értékes és színvonalacsal szerkesztett egészségügyi, embervédelmi és népevelő folyóirata a Magyar Népegészségügyi Szemle legújabb, április 15-iki száma is a szokott gazdag tartalommal jelent meg. A folyóirat legutóbbi számának tartalmából az alábbiakat emeljük ki. Dr. Zemplényi Imre. Az egészséges gyermekcipő. — A villamos kéz. — Dr. Simkó György: A sebeszet legutóbbi fejlődése. — Dr. Faragó Ferenc: Néhány szó a mumpszról. — A tüdővész Romániában a számközlés tükrében. — Németország általános küzdelme a rachitis ellen. — Vasárnapi iskola: Dr. Joó István: Az ember érzékszervei. II. — Hogyan kell kenyert pirítani? — Tejsavó a szépség ápolásában. — Jugoszlávia évi tejtermelése. — Tejes kenyér Görögországban. — A mézvaj. — A vaj avasodása ellen. — Könyvszemle. — A Magyar Népegészségügyi Szemlért dr. Schmidt Béla jegyzi mint felelősszerkesztő, főmunkatársai pedig Koleszár László dr. és Nagy András dr. A lap megrendelhető Tg.-Mures, Str. Sft. Gheorghe 20 címen. Előfizetési ára egész évre 120 lei, évi szám ára 15 lei.

Betty Schneider:

VERDUN HALOTTAI

Fordította:
FODOR VIOLA

Könnyű poggyásunkat lerakjuk az őrházban. Itt lakik a temető gondozója. Szívünk vadul ösztökél, hogy a hegy legmagasabb csúcsát is megmásszuk. A nagy, egyszerű emlékművet hamarosan elérjük. Széles lépcsőfokok vezetnek egy bronzépitményhez, mely szarkofágyszerűen van kiképezve és francia városok címereit viseli. Megállunk a „Haza oltára” előtt.

Köröskörül kitárul a csodálatosan szép vidék. Meg sem tudjuk számlálni a hegyeket.

Tovább megyünk. A vidék most lejtősen süllyed és előttünk nyújtózik a nagy temető. Sorban, egymás mellett állnak a fehér kereszttek. Ezernél jóval több magánsír és hat nagy tömegsír borítja a hegyet. Azt lehetne hinni, hogy itt a hegy egyedül erre a célra, a halottak befogadására rendeztetett. Mert a temető végénél ismét merészen fölemelkedik s az utolsó, legmeredekebb, véráztatta magaslathoz végződik.

Magasba mered a nagy kökereszt, melyhez keskeny út vezet fel. Közelnek tűnik és mégis messze van még az izzó napfényben.

Meredek úton megyünk fölfelé. Ismét egy hegyet kell megmászunk.

Néhány hegyet végigjártunk már együtt; és mindenütt találtunk erdőt, hús árnyékot, madárdalt, itt-ott egy-egy csobbanó csermelyt, vagy forrást — és gyakran szőnyegpuha volt a talaj.

Itt nincs többé erdő. Vajjon valóban fák voltak-e egykor ezek a koronánélküli, fekete törzsek, amelyek meredten a magasba nyúlnak?

Szemünk mohát keres. Lábusok hullámzó pázsiton szeretne vándorolni. De itt csak kő van, mely szürös és hegyes; és valami, ami semmiképpen sem tartozik az erdőhöz: szögesdrót és rozsdás vasforgácsok.

Számos földalatti fedezéket látunk. Főlkapaszkodunk a romokon és görgetegeken, benézünk a sötét tárnába — és félünk beszélni.

Az út továbbemelkedik. Elérjük a magas keresztet, mely a maga egyszerűségében is fenégesen uralkodik a Halál Hegyén.

Fedezékek, árokmaradványok, lyukak mindenütt: ki tudná megszámlálni? Rommező ez, melyen csak vad fű burjánzik. Fatörmelékek és szeges drótsövénymaradványok között félénken, mintha tudná, hogy nem való ide, néhány ne-felejcs virít. Még ők sem olyan kedvesek és nyit szívűen kezek itt, mint otthon, a mi kertjeinkben. Egészen kicsinyek, halványak és jelentéktelenek.

Amilyen dermedt nyugalom honol a Halál Hegyén, éppen olyan hangos az élet az őrház körül. Állandóan búgnak az autók, hatalmas túrakocsik ontják a tarkánvegyes utasokat, motorkerékpárosok vágatnak kíméletlen durrogással — és gyakran jönnek sötétbe öltözött öregasszonyok, akik egy-egy koszorút, vagy virágcsokrot hoznak és szinte észrevétlenül fúrják át magukat a sok ember között. Anyák, akik fiaikat keresik. Ők legtöbbször nem mennek föl a Halál Hegyén. Csak a temetőig jönnek s ott megállnak valamelyik fehér kereszt előtt, amely éppen olyan, mint a többi köröskörül és mégis az ő legkedvesebbjüket, saját énjüknél egy darabját őrzi. Itt töltik el magános óráikat. S később ismét továbbmennek, éppen olyan csendesen, észrevétlenül, ahogyan jöttek.

Én én azt hiszem, hogy ez a hangos beszéd és zsiromlás, ezek a tarka, világos ruhák és ez az egész gondtalan nemtörődömség nagyon fáj a szívüknek.

Leülünk az őrház közelében lévő kerek asztalok egyikéhez s frissítő italt rendelünk. A gondnok felesége szolgál ki, s minthogy itt egész nap nagy jövés-menés van, bő alkalma nyílik a csevegésre. Élénk francia nyelven mesél.

A szomszéd asztalnál hangos társaság foglal helyet. A férfiak levetették kabátjukat és élvezettel isszák a hideg sört. Kerek, vörös arcuk és gömbölyű pocakjuk van; most kicserélik véleményüket az itt nyert benyomásokról.

— Rossz, mi?

— Igen, meglehetősen. Hiszen nincs itt semmi, de semmi! — mondja fontoskodva egy vöröshajú. — Verdunnél, fiúk, ott voltam nyolc nappal ezelőtt! Ott látja csak az ember, hogy mi volt!

„Verduhn“-t mond és nagyhangon beszél s mi örülünk, hogy csakhamar az egész társaság odébbáll.

És ez a szó: Verdun, — mégis mélyen a szívünkbe markol. Hosszasan hallgatunk. Viszsongondolok az elutazásunk előtti időkre. Ott feküdt a térdemen a nagy atlasz és keresgéltem benne; majd ezt mondtam:

— Legszívesebben Verdunbe mennék!

Lehetetlennek tartottam, hogy valaha is eljussunk oda. Mégis megérdeklődtem az útirányt, az útiköltséget és sok könyvet olvastam róla újra és újra.

Akkor ezt mondta József.

— Verdunnél esett el Villi, az öcsém. Meglátogathatnánk!

Elsőízben történt, hogy Verdunról úgy beszélünk, mint valami elérhető dologról. S amint a sárgára fakult fényképet néztük, mely Villi sírját ábrázolja, hirtelen úgy éreztem, mintha intenének felém s odahúznának azok a kereszttek. Honvágy ébredt bennem az egyszerű sírja után annak, akit életemben sohasem láttam.

Akkor elhatároztuk mostani utazásunkat és ime itt, a Hartmannsweiler csúcsán, utazásunk eredeti céljánál, újra megüti fülünket a sorsjeljes szó: Verdun.

És ismét úgy érezzük, mintha ezernyi hang hívna, ezernyi szál húzna minket oda.

Némán nézünk egymásra. Majd ünnepélyes hangon megszólal József:

— Verdunbe megyünk.

Osszerezzenek s úgy tűnik fel, mintha a nap hirtelen vesztett volna előbbi ragyogásából.

És mégsem merül föl többé semmi kétség bennem: vajjon sikerülni fog-e, nem túl merész-e tőlünk ez a vállalkozás, vajjon elégségesek-e anyagi eszközeink? Egészen természetes, most már és nem is lehet másként:

Verdunbe megyünk.

Verdun felé.

Colmar—Strassburg—Metz. Száguldva visz a vonat másnap a lotharingiai vidéken. Metzben van időnk arra, hogy a városban kóboroljunk s a székesegyházat, valamint néhány régi utcát megtekintsünk.

Azután ismét indulunk a pályaudvar felé.

Vajjon csakugyan egy sárga vasúti jegy ez a rajta az a szó áll, hogy Verdun? Ujra és újra meg kell néznem a kis gyget, hogy elhiggyem.

Egyre gyorsabb iramban visz a vonatunk.

(Folytatjuk.)

LEGUJABB

Silviu Dragomir kisebbségügyi miniszter Aradon

Az ottani magyarság küldöttségei a miniszter előtt

Arad. (Saját tudósítónk telefonjelentése.)
Silviu Dragomir kisebbségügyi miniszter aradi tartózkodása alatt fogadta az aradi katolikus főgimnázium képviselőjében megjelenő dr. Széll Lajos főgondnokot és Fischer Aladár főgimnáziumi igazgatót. A küldöttség a kisebbségügyi miniszter jóindulatu közbenjárását kérte a főgimnázium nyilvánossági jogát illetően. A főgimnáziumnak ugyanis csak az alsó három osztálya működik nyilvánossági joggal. Most arra kérték a kisebbségügyi minisztert, hogy terjesszék ki a nyilvánossági jogot mind a nyolc osztályra.

Silviu Dragomir válaszában leszögezte, hogy az ő álláspontja mindig a nyilvánossági jog teljes megadása volt. Ezúttal is kijelentette, hogy a nyilvánossági jogot fokozatosan kiterjesztik a többi osztályokra is. A negyedik osztály így valószínűleg már ebben az évben megkapja a nyilvánossági jogot.

A küldöttség második kérése az volt, hogy a főgimnázium tanári karának utánpótló képzésére végett írják ki a fiatal szakvizsgá-

tanárok számára a külön képesítési vizsgát. Silviu Dragomir kisebbségügyi miniszter azzal válaszolt, hogy ebben a kérdésben törvényjavaslat készült s a javaslatban a kisebbségi tanárok számára külön képesítési vizsgát fognak rendszeresíteni.

Ugyancsak megjelent a kisebbségügyi miniszter előtt az aradi Magyar Népközösség küldöttsége Palágyi Jenő dr. vezetése alatt. A küldöttség kifejtette a miniszter előtt, hogy a Magyar Népközösség politikamentesen a magyar lakosság közművelődési, gazdasági és társadalmi érdekeiben akar dolgozni s ezzel az ország belső nyugalalmát szolgálja. Kéri ennek a kormányzat részéről való jóindulatu támogatását.

Silviu Dragomir válaszában hangoztatta, hogy a Bucurestiben most folyó tárgyalások végeztével tisztázódik a kisebbségeknek a NUA-lal való együttműködése, illetve a front keretein belül való működésük s a tárgyalások végeztével a miniszter közvetlen kapcsolatba lép a romániai magyarság vezetőivel.

Norvég jelentés szerint a németek a Milsah-tónál támadnak

Az angolok dániai és norvégiai repülőtereket bombáztak.
A norvégiai német parancsnok új felhívása

Stockholmból jelentik: (Bucuresti rádióközlés.)
A vasárnapi norvég hivatalos közlemény szerint április 20-án a németek megtámadták a Milsah-tónál lévő norvég állásokat. Lillehammerben német repülőgépek röpecédulákat és bombákat dobtak le. Sok repülőgép Drondjem felé szállt. Állítólag egy repülőgépet lelőttek.

Londonból jelentik: Az angol légi haderő szombat éjszaka Aalborg dán repülőter ellen intézett támadást. Első eset, hogy angol repülőgépek a németek által megszállt Dánia valamelyik repülőtere ellen támadást intéztek. Az angolok több norvégiai repülőteret is megtámadtak. Állítólag kilenc német repülőgépet lőttek le s maguk két gépet veszítettek.

Stockholmból jelentik: A norvégiai német csapatok főparancsnoka új felhívással fordult a

norvég néphez. Ebben rámutat arra, hogy a német kormány Haakon királynak és a Nygardsvold-kormányuk békejobbot nyújtott, de azt gögösen elutasították. Németország most teljes fegyveres erejét felhasználja, hogy minden ellenállást megtörjön, mely bárhol mutatkozik.

A szövetségesek 6 millió 600 ezer tonna hajóteret nyertek a dán és norvég kereskedelmi hajók lefojgalásával.

Londonból jelentik: A News Chronicle haditengerészeti tudósítója szerint a szövetségesek azzal, hogy a norvég kereskedelmi flottát hatalmukba kerítették, 2000 hajót nyertek, 4 millió 600 ezer tonna tartalommal. A dán kereskedelmi tengerészet 2 millió tonnával járul hozzá a szövetségesek hajóparkjához.

A norvégiai hadműveletek második felvonása. Olasz értesülés szerint két angol és egy francia dandár érkezett Norvégiába

Rómából jelentik: A „Stampa” jelentése szerint a norvégiai hadműveletek második felvonása most kezdődik. Az angol légi haderő öt nap leforgása alatt nyolcszor bombázta Stavangert. A stavanageri német repülőállomásnak ez a foglalkoztatása abban a föltevésben történik, hogy így a szövetségesek partraszállása gyorsabb ütemben folyhat, mert a német légi haderő nem tud kellőképpen és kellő mértékben beavatkozni. A „Corriere della Sera” 50.000 főre: két angol és egy francia dandarra teszi a kihajózott szövetséges erőket. Narvikban a helyzet nem változott és a németek kezén lévő városrészekben élelmiszerhiány van. A „Popolo d'Italia” szerint Svédországban attól tartanak, hogy amennyiben a németek norvégiai helyzete megnehezülne, Dániából még Svédországon keresztül is német csapatok jönnének segítségre.

A szövetségesek különben a norvégiai hadműveletek intézését felosztották maguk között, még pedig akként, hogy a norvég parancsnoksággal együtt Délnorvégiában a francia, Északnorvégiában pedig az angol hadügyminiszterium

és tengernagyi hivatal vezeti majd a műveleteket.

Norvég jelentés szerint visszafoglalták Hamart.

Stockholmból jelentik: A norvég követ bejelentette, hogy az egyesült angol-norvég csapatok visszafoglalták Hamart.

Roosevelt elnök bejelentette, hogy kormánya se az európai, se az ázsiai viszályba nem kíván beavatkozni.

Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök Warm Springben beszédet mondott. Beszédében nem tett célzást arra, hogy harmadszorra is jelölje magát az elnökségre. Kijelentette, hogy külpolitikai kérdéseket nem érint, de hangoztatta, hogy az amerikai kormány sem az európai, sem az ázsiai viszályba nem kíván beavatkozni. Utalt azonban arra, hogy az Egyesült Államok részt kíván venni a háború utáni rend kialakításában.

A közhivatalok húsvéti szünete

Bucurestiből jelentik (Rádió): A miniszterelnökségi hivatal közli, hogy a közhivatalok szerdán, április 24-én kezdik meg húsvéti szünetüket. A húsvéti szünet a közhivatalokban szerdán, május 1-én délután 3 órakor ér véget.

Ma, Szent György napkor nyitvatarthatnak az üzletek?

Bucurestiből jelentik: (Rádió.) A fővárost kereskedő szervek közbenjárására a munkaügyi miniszter megengedte, hogy ma, Szent György napkor a kereskedések és az üzletek nyitva tartsanak. A lapzártakor érkezett szűkszavú rádiójelemlés nem közli, hogy a munkaügyi miniszter intézkedése csak a fővárosra, vagy az egész országra vonatkozik, ezért a hivatalos rendelkezés megérkezéseig a helyi hatóságok intézkedéséhez kell tartani magukat az üzletlajdonosoknak.

A délkelet európai angol követelek a londoni értekezlet után megkezdték munkájukat

Olasz álláspont szerint a Földközi-tenger kérdését nem lehet elodázní.

Belgrádból jelentik (Bucuresti rádióközlés): A délkelet európai angol követelek sorra hazaérkeznek londoni tárgyalásaikról. Az ankarai angol nagykövet visszaérkezésekor azt mondta: reméli, hogy rövidesen igen kedvező fordulatot vesznek az események Délkelet-Európában. Hasonló hangnemben nyilatkozott a szófiai angol követ is.

Rómából jelentik (Stefani ügynökség): A szövetségesek propagandája Olaszországban azzal kísérletezik, hogy éket verjen Mussolini és az olasz nép közé. Rádióleadásukban már odáig mennek, hogy az ellentétet tényként állapítsák meg. Olasz politikai körök szerint ez a naiv politika humoros hatást vált ki Olaszországban. A fasizmus egyet jelent az olasz néppel és Mussolini népszerűsége tetőpontján áll. Az olasz közvélemény tudja, hogy ez a propaganda a Földközi-tenger kérdésének megoldását akarja elodázní, Olaszország azonban határozottan ragaszkodik ahhoz, — írja Gayda a „Giornale d'Italia”-ban. — hogy Gibraltár, Szuez és a Dardanellák a parti népek közös uralma alá kerüljenek.

Tunizban eltöltötték az olasz tanulóifjúság torna-ünnepélyét.

Rómából jelentik: A lapok hírt adnak arról, hogy a tuniszi francia hatóságok megtiltották az olasz elemi és középiskolai tanulóknak, hogy ez évben megtartsák a Róma alapításának évfordulóján szokásos tornaünnepséget. Minden évben április 21-én ez a tornaünnepség a legnagyobb megmozdulása volt a tuniszi olaszoknak. Az idén is engedélyezték, de az utolsó pillanatban betiltották. A „Popolo di Roma” felháborodással tiltakozik az intézkedés ellen és azt írja, hogy Olaszország levonja ezekből a szükséges következtetéseket.

Argetoianu Olaszországban.

Bucurestiből jelentik (Rádió): Hivatalos jelentés szerint Constantin Argetoianu miniszteri tanácsos, Olaszországba utazott.

Másik bucaresti rádiójelentés arról számol be, hogy Ion Christu kereskedelemügyi miniszter szintén Olaszországba utazott a milánói világiállítás ünnepélyes megnyitására. A miniszter elutazásakor a bucaresti pályaudvaron megjelent a bucaresti olasz követség és a követség személyzete.

A Moszkvába indult jugoszláv küldöttség átutazó időzése Bucurestiben.

Bucurestiből jelentik: A Moszkvába utazó jugoszláv gazdasági küldöttség vasárnap este Bucurestibe érkezett. A küldöttség egyik tagja kijelentette, hogy a delegáció vezetője valószínűleg meglátogatja Molotovot. Kijelentette, hogy tárgyalásai kizárólag gazdasági természetűek lesznek.

A küldöttség hétfőn utazik tovább Moszkvába.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén
Győr-Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

GENZURAT